

Pekkarisen päätöstä odotellessa

Kuuntelin radiosta Säteilyturvakeskuksen johtajan Tero Varjorannan haastattelua. Tero Varjoranta vastaa ydinjätteestä ja ydinmateriaalin valvonnasta ja on siirtymässä piakkoin Wieniin kansainvälisiin atomienergiajärjestön IAEA:n johtotehtäviin.

Olen saanut osakseni sekä vähättelyä että päähän taputtelua, kun olen kertonut vastustavani ydinvoiman lisäämistä. Ajattelet tunteella, et tiedä oikeasti asiasta, minulle on sanottu. Mutta huomaisin ilokseni, että Varjoranta kantaa huolta aivan samoista asioista, joista itsekin olen huolissani. Ja kyseessä on siis todellinen asiantuntija.

Ensinnäkin Tero Varjoranta sanoi, että ”onnettomuus missä tahansa on onnettomuus kaikkialla”. Siksi en vastusta pelkästään Karsikkoon mahdollisesti sijoitettavaa ydinvoimalaa, vaan ydinvoimala missä tahansa on riski.

Ydinjätteen loppusijoitus on suurin ratkaisematon kysymys. Varjoranta totesi haastattelussa, että loppusijoituksen tekninen suunnittelu vaatii vielä kymmenien vuosien työn, ennen kuin se on valmis. Lisäksi hän arvioi, että aikaisintaan vuonna 2020 voidaan sanoa, onko ydinjätettä turvallista viedä Olkiluodon kallioperään. Tällä hetkellä ydinvoimaloissa käytettyä ydinmateriaalia varastoidaan väliaikaisesti ydinvoimaloissa. Käytettyä ydinmateriaalia syntyy koko ajan lisää, vaikka laitoksia ei ole suunniteltu niin pitkään varastointiin, kuin nyt tapahtuu. Varjorantaa lainatakseni väliaikaiseen varastointiin liittyy huolestuttavia piirteitä.

Ongelmat eivät kuitenkaan lopu siihen, että ydinjätteen loppusijoituspaikka on valmis. Jätteen riskit säilyvät, vaikka ne kaivettaisiinkin syvälle kallioon. Jätämme jo nyt tuleville sukupolville perinnöksi tällä hetkellä käynnissä olevien ydinvoimaloiden jätteen, eikä sitä kuormaa saisi enää lisätä. Kaiken lisäksi ydinvoimayhtiöt kiistelevät siitä, minkä firman ydinjäte kelpaa rakenteilla olevaan Posivaan ja siinä kisassa Fennovoima on heikoilla. Kaiken kaikkiaan tilanne on varsin keskeneräinen.

Odotamme ministeri Pekkarisen päätöstä ydinvoimaloiden määrästä huhtikuun aikana. Se päätös on paitsi paikallisesti odotettu ja merkittävä, myös meidän lastemme ja lastenlastemme elämään suuresti vaikuttava. Tero Varjoranta totesikin, että nämä nykyisen kaltaiset ydinvoimalat ovat välivaihe, joista kehitytään eteenpäin.

Toivottavasti ministeri Pekkarinen katsoo kauas tulevaisuuteen ja minimoii päätöksellään ydinvoimaloihin liittyvät riskit. Yhtäkään lupaa ei pitäisi enää antaa, kahta tai kolmea ei edes harkita.

Ritva Sonntag